

**การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3
Participatory Administration of School Administrators
under Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 3**

สุรียา ชานกัน^{1,*} และ อาคม อึ้งพวง²

Suriya Chankan^{1,*} and Arkom Eungpuang²

¹หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

²สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

¹ Master of Education Program in Education Administration, Northeastern University

² Education Administration Department, Faculty of Education, Northeastern University

*Corresponding author's email: slacinternet@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received)

24 กุมภาพันธ์ 2568

วันที่แก้ไขบทความ (Revised)

10 กุมภาพันธ์ 2568

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted)

11 มีนาคม 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 437 คน ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ 0.91 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ One-way ANOVA ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ความผูกพันที่จะปฏิบัติ ความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกันและการไว้วางใจกัน 2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 เมื่อจำแนกตามสถานภาพ วุฒิการศึกษาและตำแหน่งหน้าที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าไม่แตกต่างกัน

ความสำคัญ: การบริหารแบบมีส่วนร่วม, ผู้บริหารสถานศึกษา, สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา, ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study the situation of participatory administration of school administrators under Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 3, 2) to compare opinions on the situation of participatory administration of school administrators under Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 3 classified by educational qualifications, position and experience under Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 3. The sample group used in this research consisted of 437 school administrators and teachers. The instrument used for collecting data was a 5-level rating scale questionnaire with reliability of the whole questionnaire at 0.91. The statistics used for analyzing data comprised frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and one-way ANOVA. The research results were found that: 1) Participatory administration of school administrators under Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 3, in overall, was rated at a high level, when considering each aspect, it was found at a high level in all aspects, arranging from highest to lowest as follows: commitment, independence on responsibility in implementation, goals and objective collaboration in objective determination and trust. 2) The results of the comparison on participatory administration of school administrators under Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 3 classified by status were found that different level of education and position had different opinions on participatory administration with statistical significance at .01 level, while there were no different opinions on the aspects of work experience.

Keywords: Participatory Administration, School Administrators,
under Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 3

บทนำ

การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการโดยให้ผู้เกี่ยวข้องได้บังคับบัญชาที่มีส่วนเกี่ยวข้อง กระบวนการการตัดสินใจ เน้นการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงของบุคคลใช้ความคิดสร้างสรรค์และความเชี่ยวชาญในการในการแก้ปัญหาของการบริหาร ประเภทของการมีส่วนร่วม การแบ่งประเภท การมีส่วนร่วมของนักวิชาการทั้งหลายยังคงมีความแตกต่างกัน และใช้เกณฑ์ในการแบ่งที่แตกต่างกัน โดยมีรายละเอียด ดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (ไชยา ภาวะบุตร, 2565) การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมมีความสำคัญต่อผู้บริหาร การทำงานในองค์กรจะไม่สามารถประสบความสำเร็จหรือบรรลุเป้าหมายได้ ถ้าปราศจากการร่วมมือ ร่วมใจของบุคลากร การสร้างบรรยากาศการทำงานแบบประชาธิปไตย

เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้แสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการตัดสินใจและรับผิดชอบสิ่งเหล่านี้ จะทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความเข้าใจในปัญหาของหน่วยงาน การบริหารแบบมีส่วนร่วมเน้นความสำคัญในการจูงใจผู้ทำงาน และการสร้างองค์การไปสู่เป้าหมายนั้น องค์การจึงถูกสร้างขึ้นมาสอดคล้องความต้องการของผู้ทำงาน ก่อให้เกิดความสามัคคีระหว่างผู้บริหารงานและผู้ร่วมงานในทุกระดับในองค์การ ช่วยลดความขัดแย้งในการทำงาน ช่วยให้ผู้ร่วมงานมีสุขภาพจิตดี เป็นการจูงใจให้ผู้ร่วมปฏิบัติงาน ได้มีส่วนร่วม และมีความสำคัญในการตัดสินใจร่วมรับผิดชอบและร่วมมือในการพัฒนาองค์การที่ปฏิบัติอยู่ด้วยความเต็มใจ (วรวิสิทธิ์ พัววิสิทธิ์, 2566) รวมถึงความสามารถในการจัดการของผู้บริหารแต่ละคน ดังนั้นแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วม อาจจำแนก ได้ดังนี้ 1) การร่วมคิด 2) การร่วมทำ 3) ร่วมประเมินผลงาน 4) ร่วมยอมรับในผลการประเมิน 5) ร่วมปรับปรุงวิธีการทำงานใหม่ Swansburg (1996) ได้แบ่งองค์ประกอบสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้ 1) การไว้วางใจกัน (Trust) 2) ความผูกพัน (Commitment) 3) เป้าหมายและวัตถุประสงค์ (Goals and Objectives) 4) ความเป็นอิสระที่จะรับผิดชอบ และสามารถดูแลตนเองได้ (Autonomy) ดังนั้น การบริหารแบบมีส่วนร่วมจึงถือเป็นหัวใจสำคัญที่ผู้บริหารใช้บริหารสถานศึกษา ใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยอาศัยการมีส่วนร่วม การร่วมมือ ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ของบุคลากรทุกภาคส่วน ในการบริหารงานทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปให้สถานศึกษาดำเนินงานไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดและบรรลุเป้าหมายของงานที่วางไว้ร่วมกัน

โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 จากสภาพปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วม พบว่า 1) การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของโรงเรียนนั้น มักจะมาจากความคิดเห็นของผู้บริหารเป็นส่วนใหญ่ เพราะผู้บริหารมักจะแสดงความคิดเห็นและเห็นว่าความคิดของตนเองถูกต้องเสมอ ดังนั้น จึงทำให้คณะครูในโรงเรียนไม่ได้มีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการทำงานร่วมกัน จึงทำคิดว่าตนเองไม่มีความสำคัญ ไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งขององค์กร และไม่มีความเต็มใจที่ปฏิบัติงาน หน้าที่ของผู้บริหารคือจะต้องชี้แจงและทำความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการบริหารงานร่วมกันในเรื่องของการดำเนินงานในด้านของวัตถุประสงค์ของโรงเรียน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างมากในการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม 2) ผู้บริหารหลายท่านได้เกษียณอายุราชการไป จึงทำให้ทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 3 ต้องสรรหาบุคลากรมาดำรงเป็นผู้บริหารในโรงเรียนที่ขาดผู้บริหารอยู่และในการคัดเลือกและสรรหานั้นจึงได้ผู้บริหารรุ่นใหม่ที่มีอายุน้อยกว่าครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาที่ทำงานอยู่เดิม นั้น จึงไม่มีความเกรงใจและเคารพในตัวผู้บริหาร ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาในการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมภายในโรงเรียน ทั้งนี้ผู้บริหารยังขาดทักษะในการสื่อสารและทักษะในการแก้ปัญหาในโรงเรียน จึงทำให้การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนนั้นไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

จากสภาพความเป็นมา ความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัย พบว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมถือว่ามีสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารจัดการสถานศึกษา จึงสนใจศึกษา การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ว่ามี การบริหาร

การศึกษาแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการ การบริหารงานสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3

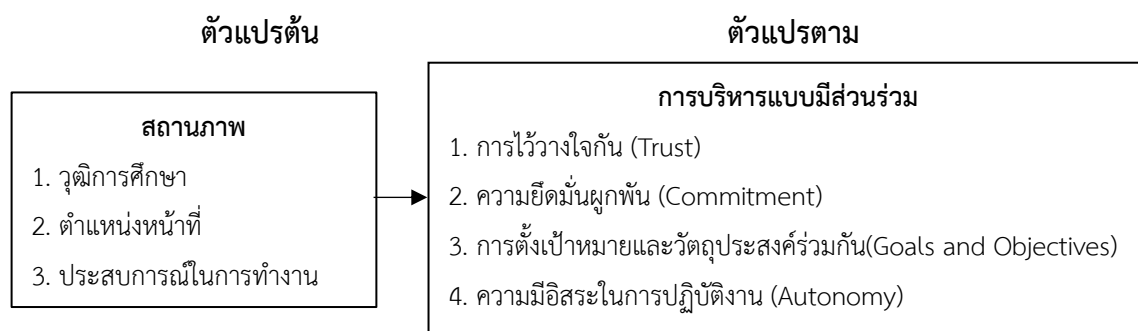
2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์ในการทำงาน

สมมุติฐานการวิจัย

ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ผู้ศึกษาได้นำแนวคิด Swansburg (1996) มาประยุกต์เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาครั้งนี้และนำเสนอกรอบแนวคิดการวิจัย ไว้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ปีการศึกษา 2564 ผู้บริหารสถานศึกษา 180 คน และครูผู้สอน 1,847 คน จำนวน 2,027 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน ครูผู้สอน โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan ได้จำนวน 437 คน (Krejcie and Morgan, 1970) แล้วจึงสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ตำแหน่งหน้าที่ เป็นชั้นในการสุ่ม ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนบุคลากรบริหารและครูผู้สอน โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3

โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ผู้บริหาร	180	120
ครูผู้สอน	1,847	317
รวม	2,027	437

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่และประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะเป็นคำถามแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ลักษณะ แบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1. กำหนดตัวแปรการวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ที่ต้องการศึกษาในการวิจัยครั้งนี้
2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องศึกษาแนวคิดและทฤษฎีสันับสนุน รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ได้นำแนวคิดและทฤษฎี การบริหารแบบมีส่วนร่วมของ Swansburg (1996) ซึ่งมีรายละเอียดของตัวแปรย่อยรายด้าน ดังนี้ 1) การไว้วางใจกัน (Trust) 2) ความยึดมั่นผูกพัน (Commitment) 3) การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน (Goals and Objectives) 4) ความมีอิสระในการปฏิบัติงาน (Autonomy)

3. นำรายละเอียดของตัวแปรมากำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ เป็นรายละเอียดของตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของตัวแปรที่ต้องการตรวจสอบหรือวัด โดยนิยามศัพท์เฉพาะเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ตรวจสอบพฤติกรรมหรือคุณลักษณะที่ต้องการวัดได้

4. เลือกรูปแบบของมาตรประมาณค่าที่ต้องใช้วัดจำนวน 5 ระดับเพื่อให้เหมาะสมกับตัวแปรการวิจัย และเขียนข้อความเพื่อใช้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับตัวแปรการวิจัยให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะที่กำหนดไว้

5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงความเหมาะสมครอบคลุมเนื้อหาและการใช้ภาษา

6. นำแบบสอบถามที่ได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา ไปตรวจสอบความเที่ยงตรงโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของข้อความที่ใช้วัดกับนิยามศัพท์เฉพาะ และความครอบคลุมประเด็นที่ต้องการวัด นำคะแนนที่ผู้เชี่ยวชาญให้มาหาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อเพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence: IOC) โดยแบบสอบถามฉบับนี้แต่ละข้อคำถามมีค่า IOC เป็น 0.67-1.00

7. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามโดยการพิจารณาจากความเที่ยงตรงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ รวมทั้งปรับปรุงรูปแบบของแบบมาตรประมาณค่าให้เหมาะสมกับการนำไปใช้เป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

8. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองกับครูและผู้บริหาร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียน โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริงเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น จำนวน 30 คน แล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรของคอนบราค (Cronbach's Alpha Coefficient) (Cronbach, 1990) แล้วได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเป็น 0.91

9. ตรวจสอบและปรับปรุงรูปแบบของแบบสอบถามอีกครั้งก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และได้แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา จำนวน 437 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อครูผู้สอน โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 เพื่อขอหนังสือแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล จำนวน 1 ฉบับ

2. นำหนังสือเพื่อขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และขออนุญาตจากทางโรงเรียน พร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียดในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้แก่หัวหน้าสถานศึกษา

3. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างทุกคนด้วยตนเองจำนวน 437 ฉบับ และนัดเวลาเก็บแบบสอบถาม

4. ผู้วิจัยได้ติดตามเก็บแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

5. ตรวจสอบความเรียบร้อยและความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม ก่อนที่จะนำแบบสอบถามทั้งหมดไปจัดกระทำเกี่ยวกับข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อทำการวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยการนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบ มาวิเคราะห์ทางสถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาความถี่และร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เป็นรายด้านและรายข้อ โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง มีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง มีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง มีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง มีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง มีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้สถิติการทดสอบความแตกต่างโดยใช้ t-test for Independent Sample และ One-way ANOVA

4. การศึกษาคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย ใช้สถิติดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ค่าความสอดคล้องของแบบสอบถาม ใช้สถิติค่าเฉลี่ยจากคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ

4.2 การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถามแบบมาตรวัด 5 ระดับ ใช้การหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's alpha coefficient)

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติพื้นฐาน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ความแตกต่างของข้อมูล t-test และ One-way ANOVA

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้ศึกษาดำเนินการวิเคราะห์โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อวิเคราะห์หาค่าสถิติของข้อมูล โดยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตารางแบ่งเป็น 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 โดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษาและระยะเวลาของประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่ง

ตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ
1. ผู้บริหารสถานศึกษา	120	26.46
2. ครูผู้สอนในสถานศึกษา	317	73.54
รวม	437	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นตำแหน่งครูผู้สอน จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 26.46 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 317 คน คิดเป็นร้อยละ 73.54 ตามลำดับ

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1.ปริญญาตรี	240	54.91
2.ปริญญาโท	191	43.71
3.ปริญญาเอก	6	1.38
รวม	437	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่าผลการศึกษสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 437 คน มีผู้ตอบแบบสอบถามระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 240 คน คิดเป็นร้อยละ 54.91 ระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน 191 คน คิดเป็นร้อยละ 43.71 และระดับปริญญาเอก จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.38 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์ในการทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
1-10 ปี	76	17.39
11-20 ปี	164	37.53
มากกว่า 20 ปีขึ้นไป	197	45.08
รวม	437	100.00

จากตาราง 3 พบว่า ผลการศึกษาสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 437 คน มีผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 20 ปีขึ้นไปมากที่สุด จำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 45.08 รองลงมา คือ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 11–20 ปี จำนวน 164 คิดเป็นร้อยละ 37.53 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 1–10 ปี จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 17.39 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3

ในการวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 3 โดยภาพรวม

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 3	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การไว้วางใจกัน	3.70	0.56	มาก
2. ความผูกพันที่จะปฏิบัติ	3.84	0.63	มาก
3. การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน	3.81	0.60	มาก
4. ความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน	3.81	0.53	มาก
โดยภาพรวม	3.79	0.53	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ความผูกพันที่จะปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.63) ความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.53) การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.60) และการไว้วางใจกัน ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.56) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) อยู่ในระหว่าง 0.53 – 0.63 มีการกระจายข้อมูลน้อย

แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 เมื่อจำแนกสถานภาพ

ในการวิเคราะห์ผลเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ใช้การวิเคราะห์ ค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ค่าเอฟ (F-test) โดยภาพรวมและรายด้าน ดังในตารางที่ 5 – 7 ดังนี้

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา

การบริหารแบบมีส่วนร่วม	แหล่ง ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. การไว้วางใจกัน	ระหว่างกลุ่ม	4.543	2	2.272	9.607	.000**
	ภายในกลุ่ม	11.586	49	.236		
	รวม	16.130	51			
2. ความผูกพันที่จะปฏิบัติ	ระหว่างกลุ่ม	4.768	2	2.384	7.492	.001**
	ภายในกลุ่ม	15.593	49	.318		
	รวม	20.361	51			
3. การตั้งเป้าหมายและ วัตถุประสงค์ร่วมกัน	ระหว่างกลุ่ม	2.812	2	1.406	4.514	.016*
	ภายในกลุ่ม	15.265	49	.312		
	รวม	18.077	51			
4. ความเป็นอิสระต่อ ความรับผิดชอบในงาน	ระหว่างกลุ่ม	3.888	2	1.944	9.348	.000**
	ภายในกลุ่มรวม	10.189	49	.208		
		14.077	51			
โดยภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	4.203	2	2.101	12.319	.000**
	ภายในกลุ่ม รวม	8.358	49	.171		
		12.561	51			

** Sig < 0.01, *Sig < 0.05

จากตารางที่ 5 พบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 12.319$, $Sig = .000$) จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของ Scheffe' พบว่าการศึกษาระดับปริญญาตรีมีความคิดเห็นแตกต่างกับการศึกษาระดับปริญญาโท

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการไว้วางใจที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 9.607$, $Sig. = 0.01$) จึงทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีของ Scheffe' พบว่าระดับการศึกษาปริญญาตรีกับการศึกษาปริญญาโท มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

ด้านความผูกพันที่จะปฏิบัติ พบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความผูกพันที่จะปฏิบัติแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 7.492$, $Sig. = 0.01$) จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีของ Scheffe' พบว่าระดับการศึกษาปริญญาตรีกับปริญญาโทมีความคิดเห็นแตกต่างกัน

ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน พบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกันแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 4.514$, $Sig. = 0.016$) จึงทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีของ Scheffe' พบว่าระดับการศึกษาปริญญาตรีกับการศึกษาปริญญาโทมีความคิดเห็นแตกต่างกัน

ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงานที่แตกต่าง พบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นที่ต่อความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ($F = 9.348$, $Sig. = 0.00$) จึงทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีของ Scheffe' พบว่าระดับการศึกษาปริญญาตรีกับการศึกษาปริญญาโทมีความคิดเห็นแตกต่างกัน

ตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 เมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

การบริหารแบบมีส่วนร่วม	ผู้บริหาร (n=26)		ครู (n=26)		t	sig (2-Tailed)
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. การไว้วางใจกัน	4.12	.26	3.29	.47	7.84	.000**
2. ความผูกพันที่จะปฏิบัติ	4.29	.40	3.38	.48	7.38	.000**
3. การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน	4.23	.45	3.38	.38	7.29	.000**
4. ความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน	4.17	.31	3.44	.43	6.97	.000**
โดยภาพรวม	4.14	.20	3.37	.37	9.18	.000**

** Sig < 0.01

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t=9.18$, $sig=.000$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นต่อการไว้วางใจกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t = 7.84$, $sig = .000$)

มีความคิดเห็นต่อความผูกพันที่จะปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ($t = 7.38$, $sig = .000$) มีความคิดเห็นต่อการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ($t = 7.29$, $sig = .000$) และมีความคิดเห็นต่อความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t = 6.97$, $sig = .000$)

ตารางที่ 7 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

การบริหารแบบมีส่วนร่วม	แหล่ง ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. การไว้วางใจกัน	ระหว่างกลุ่ม	1.194	4	.299	.940	.449
	ภายในกลุ่ม	14.935	47	.318		
	รวม	16.130	51			
2. ความผูกพันที่จะปฏิบัติ	ระหว่างกลุ่ม	2.844	4	.711	1.908	.125
	ภายในกลุ่ม	17.517	47	.373		
	รวม	20.361	51			
3. การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน	ระหว่างกลุ่ม	2.228	4	.557	1.651	.177
	ภายในกลุ่ม	15.849	47	.337		
	รวม	18.077	51			
4. ความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน	ระหว่างกลุ่ม	1.214	4	.304	1.109	.363
	ภายในกลุ่ม	12.862	47	.274		
	รวม	14.077	51			
โดยภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	.765	4	.191	.762	.555
	ภายในกลุ่ม	11.796	47	.251		
	รวม	12.561	51			

จากตารางที่ 7 พบว่า ประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ความผูกพันที่จะปฏิบัติ ความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน

การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกันและการไว้วางใจกัน ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 เมื่อจำแนกตามสถานภาพ ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยการศึกษาในระดับปริญญาตรีและปริญญาโทแตกต่างกัน ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ประสพการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ความผูกพันที่จะปฏิบัติตามการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงานและการไว้วางใจกันตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารส่วนใหญ่ในเขตพื้นที่การศึกษาให้ความไว้วางใจครู โดยให้เข้ามามีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมายร่วมกัน ในการปฏิบัติงาน เปิดโอกาสแลกเปลี่ยนและแสดงความคิดเห็นที่หลากหลายเพื่อไปสู่การพัฒนาโรงเรียนร่วมกันและยอมรับในความแตกต่างของแต่ละบุคคล สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณรงค์ศักดิ์ สังสอนและกฤษฎา วัฒนศักดิ์ (2567) ได้ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลพบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลพบุรี เขต 2 อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับสุรารัตน์ ชำนาญเหณะ และบุญเลิศ ธาณิรัตน์ (2567) ได้ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับดี

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 3 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากตำแหน่งและหน้าที่ที่แตกต่างกันทำให้ครูและผู้บริหารมีความคิดเห็นมุมมองและทัศนคติในการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณรงค์ศักดิ์ สังสอน และกฤษฎา วัฒนศักดิ์ (2567) ได้ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลพบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า เปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานมีความเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธาร์ตน์ ชำนาญเหมาะ และบุญเลิศ ธานีรัตน์ (2567) ได้ศึกษา การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตวันง กระบี่ ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับดี ครูที่มีเพศ และประสบการณ์ทำงานต่างกัน อยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน และผู้บริหารที่มีเพศ วิทยฐานะต่างกัน มีการรับรู้ต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ สุพล จอกทอง (2567) ได้ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. ผลการเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมจำแนกตามวุฒิการศึกษาในการทำงานมีความเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน ทำให้มีองค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุษกร ศรีโมรา และคณะ (2565) ได้ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า วุฒิการศึกษาและขนาดสถานศึกษาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ ศุภลักษณ์ ปะโปตินัง และอุไร สิทธิแย้ม (2566) ได้ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า วุฒิการศึกษาและสังกัดสถานศึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการศึกษาพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ด้านการไว้วางใจกันมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้นผู้บริหารควรสร้างเสริมความไว้วางใจกันในการทำงาน โดยเริ่มจากการมอบอำนาจการตัดสินใจ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ โดยใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียน

2. ผลการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษาและตำแหน่งหน้าที่ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมแตกต่างกัน ดังนั้น ผู้บริหารควรชี้แจงให้ความรู้แก่ครูและบุคลากรในเรื่องการทำงาน

แบบมีส่วนร่วมภายในโรงเรียนให้มากขึ้น มีการจัดกิจกรรมระดมความคิดที่หลากหลายที่นำมาสู่การทำงานแบบมีส่วนร่วมให้ความสำคัญกับทุกคน เปิดโอกาสและส่งเสริมให้ครูทุกคนมีได้เข้ามาทำงานต่าง ๆ หักเทียมกัน โดยไม่ต้องคำนึงถึงระดับการศึกษาที่แตกต่างของบุคคล

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความผูกพันขององค์กรมีผลต่อการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3
2. ควรทำการศึกษาวิจัยเพื่อหากลยุทธ์หรือแนวทางการพัฒนาความไว้วางใจของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3

เอกสารอ้างอิง

- ไชยา ภาวะบุตร. (2565). *หลัก ทฤษฎี และปฏิบัติการบริหารการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 3). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ณรงค์ศักดิ์ สั่นสอน และ กฤษฎา วัฒนศักดิ์. (2567). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลพบุรี เขต 2*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา]. วิทยาลัยนครราชสีมา.
- บุษกร ศรีโมรา, จุฬารัตน์ นรินทร์, ธัญศญา ธรรมโสภณ และณัฐพัชร์ วรพงศ์พัชร. (2565). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา]. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วรวลัญช์ พัววิสิทธิ์. (2566). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย]. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ศุภลักษณ์ ปะโปตินัง และ อุไร สิทธิแย้ม. (2566). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย]. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สุจารัตน์ ชำนาญเหาะ และ บุญเลิศ ธานีรัตน์. (2567). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา]. วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้.
- สุพล จอกทอง. (2567). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา]. วิทยาลัยนครราชสีมา.
- Cronbach, Lee. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5 th ed). Harper & Row.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities.

Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.

Swansburg, Russell C. (1996). *Management and Leadership for Nurse Manager* (2nd ed).

Jones and Bartlett Publishers.